

महाराष्ट्र शासन
पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग
शासन निर्णय क्रमांक मावअ २०२३/ प्र.क्र. ८३(१)/ तां.क.१
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई ४०००३२
दिनांक : १२ मार्च, २०२४

वाचा: शासन निर्णय, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग क्रमांक मावअ २०२३/
प्र. क्र.८३/ तां.क.१, दिनांक २७ सप्टेंबर, २०२३

प्रस्तावना:

पृथ्वी, वायू, जल, अग्नी व आकाश या निसर्गाशी संबंधित पंचतत्वांवर आधारित “माझी वसुंधरा अभियान ४.०” हे राज्यातील २२,६३२ स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये (नागरी संस्था ४१४ व २२,२१८ ग्राम पंचायती) राबविण्यास संदर्भीय दिनांक २७ सप्टेंबर, २०२३ च्या शासन निर्णयान्वये मान्यता देण्यात आली आहे. या शासन निर्णयामधील “परिच्छेद ६” नुसार सदर अभियानाचा कालावधी दिनांक १ एप्रिल, २०२३ ते दिनांक ३१ मार्च, २०२४ असा निश्चित करण्यात आला आहे. तर, या अभियानांतर्गत स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी केलेल्या कामाचे डेस्कटॉप मुल्यमापन दिनांक ६ एप्रिल, २०२४ ते दिनांक ३१ एप्रिल, २०२४ या कालावधीत करून व डेस्कटॉप मुल्यमापनात यशस्वी ठरलेल्या स्थानिक स्वराज्य संस्थांचे फिल्ड असेसमेंट दिनांक २ मे, २०२४ ते २५ मे, २०२४ या कालावधीत त्रयस्त यंत्रणां मार्फत करून त्याचा निकाल जागतिक पर्यावरण दिनी म्हणजे दिनांक ५ जून, २०२४ रोजी जाहिर करून बक्षिस वितरण करण्याचे प्रस्तावित केले आहे.

२. भारताच्या लोकसभेची सार्वत्रिक निवडणुकीची लवकरच घोषणा होणार असून, त्यानंतर या निवडणुकीची आदर्श आचारसंहितेचा अंमल संपूर्ण राज्यामध्ये लागू होईल. त्यामुळे, या निवडणुकीच्या आचारसंहितेच्या कालावधीत माझी वसुंधरा अभियानांतर्गत स्थानिक संस्थांनी केलेल्या कामाचे प्रत्यक्ष मुल्यमापन (फिल्ड मुल्यमापन) हे स्थानिक स्वराज्य संस्थांमध्ये प्रत्यक्ष जावून करणे व स्थानिक स्वराज्य संस्थांमधील नागरिकांचा फिडबॅकही नोंदविणे ही कामे करता येणार नाहीत. त्यामुळे, माझी वसुंधरा अभियान ४.० च्या अंमलबजावणीस मुदतवाढ देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:

प्रस्तावनेत नमूद केलेल्या बाबींचा विचार करून शासन खालील प्रमाणे निर्णय घेत आहे: -

- (१) माझी वसुंधरा अभियान ४.० चा अंमलबावणीचा कालावधी आता दिनांक ३१ मे, २०२४ पर्यंत वाढविण्यात येत आहे.
- (२) माझी वसुंधरा अभियान ४.० अंतर्गत स्थानिक स्वराज्य संस्थांनी केलेल्या कामाची माहिती दिनांक १ ते १५ जून, २०२४ या कालावधीत स्थानिक स्वराज्य संस्थांकडून भरून घेण्यात यावी.
- (३) डेस्कटॉप मुल्यमापन दिनांक ६ जून ते २५ जून, २०२४ या कालावधीत करण्यात यावे.

- (४) फिल्लड मुल्यमापन दिनांक २ जुलै ते २५ जुलै, २०२४ या कालावधीत करण्यात यावे.
- (५) त्यानंतर, सुयोग्य अशा दिनांकांस निकाल जाहिर करून बक्षिस समारंभ करण्यात यावा.
- (६) माझी वसुंधरा अभियान ४.० चा अंमलबजावणीचा कालावधी वाढविण्यात आल्यामुळे माझी वसुंधरा अभियान ५.० चा कालावधी दिनांक १ जून, २०२४ ते दिनांक ३१ मार्च, २०२५ असा ठेवण्यात यावा.

२. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आले असून त्याचा सांकेतांक २०२४०३१२१६२१३९८२०४ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(सु. कि. निकम)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति :

- १) मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- २) मा. उप मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा. उप मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य, यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ४) मा. मंत्री, ग्राम विकास, यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ५) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ६) अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, सर्व मंत्रालयीन विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- ७) अपर मुख्य सचिव, ग्राम विकास व पंचायत राज विभाग विभाग, मुंबई
- ८) प्रधान सचिव, (नवि-२) नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- ९) प्रधान सचिव, पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२
- १०) अध्यक्ष, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई
- ११) विभागीय आयुक्त (सर्व)
- १२) आयुक्त, तथा संचालक, नगरपरिषद प्रशासन संचालनालय, मुंबई
- १३) जिल्हाधिकारी (सर्व)
- १४) आयुक्त, सर्व महानगरपालिका
- १५) सदस्य सचिव, महाराष्ट्र प्रदुषण नियंत्रण मंडळ, मुंबई
- १६) मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद (सर्व)
- १७) राज्य अभियान संचालक, स्वच्छ महाराष्ट्र अभियान (नागरी) मुंबई
- १८) सह आयुक्त / उप आयुक्त, नगरपालिका शाखा, विभागीय आयुक्त कार्यालय (सर्व)
- १९) सह आयुक्त / उप आयुक्त, नगरपालिका शाखा, जिल्हाधिकारी कार्यालय (सर्व)
- २०) गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती (सर्व)
- २१) मुख्याधिकारी, नगरपरिषदा / नगरपंचायती (सर्व)
- २२) ग्रामसेवक, ग्रामपंचायत (माझी वसुंधरा अभियानात समाविष्ट सर्व)
- २३) निवडनस्ती.